

การศึกษาความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ของนักศึกษาวิชาชีพครู สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

เกษิณี ผลประพฤติ

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยปทุมธานี

อีเมล : elovemylove@gmail.com

กรุณา ล้อมประเสริฐ

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยปทุมธานี

อีเมล : elovemylove@gmail.com

Received : June 15, 2021 Revised : September 20, 2021

Accepted : December 20, 2021

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาระดับความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ของนักศึกษาวิชาชีพครู สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ชั้นปีที่ 4 จำนวน 65 คน โดยใช้แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญและมีค่าความเที่ยงเท่ากับ .89 ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษาวิชาชีพครู สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ส่วนใหญ่มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ในระดับสูง 2) นักศึกษาวิชาชีพครูที่เพศ และหลักสูตรต่างกัน มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ไม่แตกต่างกัน 3) เมื่อพิจารณาในรายองค์ประกอบ นักศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนแตกต่างกันมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) องค์ประกอบด้านความสัมพันธ์ทางบวกกับองค์ประกอบด้านความคาดหวังถึงผลที่จะตามมาในการจัดการเรียนรู้ของสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ($r=.50, p < .01$) และ 5) สิ่งที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู 3 อันดับ คือ ความสนใจและเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน การขาดแคลนสื่อวัสดุอุปกรณ์ และความยากลำบากในการจัดหาสื่อการเรียนรู้

ผลการศึกษาข้างต้นแสดงให้เห็นว่านักศึกษาวิชาชีพครู มองว่าผลการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นสิ่งที่แสดงถึงความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะของตนเอง ซึ่งเป็นสัญญาณที่ดีว่า นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อการสอนและจะสามารถจัดการเรียนรู้ แบบสืบเสาะหาความรู้ระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาครูได้

คำสำคัญ: ความสามารถในการจัดการเรียนรู้, การเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้, นักศึกษาวิชาชีพครู

A STUDY OF ABILITY IN TRACING LEARNING MANAGEMENT OF TEACHER PROFESSIONAL STUDENTS EARLY CHILDHOOD PROGRAM

Kesinee Polprapruet

the Department of Curriculum and Instruction Faculty

of Education Pathum Thani University

E-mail : elovemylove@gmail.com

Karunar Limprasert

the Department of Curriculum and Instruction Faculty

of Education Pathum Thani University

E-mail : elovemylove@gmail.com

Abstract

The objective of this research is to find the level of competency in knowledge-based learning management. Of teacher professional students Fourth year of the Primary Academic Disciplines of 65 students using questionnaires that were examined for content validity by experts and have the Cronbach's Alpha is equal to .89 research findings 1) Teacher students Early Childhood Program Most of them had a high level of knowledge management skills and different courses have the ability to manage learning. 3) When considering each component Students with different teaching experiences have the ability to manage teaching and learning. The difference was statistically significant at the .05 level. 4) The positive correlation component with the expectation component of the outcome in the early childhood learning management ($r = .50$, $p < .01$) and 5) things about the management of learning of the top 3 teacher professional students Is the interest and attitude towards learning of the students Lack of media and equipment and difficulties in providing learning materials.

The results of the above study show that teachers See students' learning outcomes as a demonstration of their ability to manage their quest for learning. This is a good sign that students have a positive attitude towards teaching and will be able to manage their learning. A search for knowledge during professional experience training can achieve the goals of teacher education curriculum.

Keywords: ability to manage learning, Pursuit of learning, Professional Teacher
Students

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

กรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในประเทศไทยในปัจจุบัน มีเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้รู้เรื่องวิทยาศาสตร์ มีทักษะการคิด สามารถแสวงหาความรู้ และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ซึ่งแนวทางการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ที่หลายประเทศยอมรับว่าสามารถ พัฒนาการรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ให้เกิดกับพลเมืองของตนได้ นั่นคือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้การสืบเสาะหาความรู้เป็นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 ; ลือชา ลดาชาติ และโชคชัย ยืนยง, 2559) เนื่องจากเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับธรรมชาติและกระบวนการทำงาน ของนักวิทยาศาสตร์ คือ ทำ การค้นคว้าและ แสวงหาองค์ความรู้โดยใช้วิธีการที่เป็นระบบ ผ่านประสบการณ์ และการลงมือปฏิบัติ ช่วยให้ ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการเรียนรู้ การคิดวิเคราะห์ และหาเหตุผลจากข้อมูลที่ได้รับ ทำให้เกิดความเข้าใจ ถึงวิธีการได้มาซึ่งความรู้ เกิดความรู้ความเข้าใจ มีทักษะกระบวนการจัดการเรียนรู้ และมีเจตคติที่ดี จากความสำคัญดังกล่าว หลักสูตรวิชาชีพครูในคณะศึกษาศาสตร์ จึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมและจัดประสบการณ์ การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ ให้แก่นักศึกษาวิชาชีพครู เพื่อให้การผลิตบัณฑิตครู ที่สำเร็จการศึกษาออกไปนั้นมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถจัดการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปได้อย่างสัมฤทธิ์ผล ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนและ เชื่อมโยงให้เกิดลักษณะความเป็นพลเมืองในปัจจุบันรวมถึงในอนาคต

ปัจจุบัน ที่ผ่านมากลับแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาวิชาชีพครู และครูใหม่ที่มีประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ น้อยกว่า 5 ปี ไม่พร้อมที่จะสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ เมื่ออยู่ในบริบทการทำงานจริง โดยพบว่า นักศึกษาฝึกสอนยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้อย่างจำกัด (วันเพ็ญ ประทุมทอง และ จรรยา ดาสา, 2561) อีกทั้งมีแนวคิดคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (วรรณทิพา รอดแรงคำ, 2553) เป็นส่วนหนึ่งถึงคุณค่าและ ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะ เนื่องจากข้อจำกัดด้านเวลา นโยบายของโรงเรียน และค่านิยมของประเทศ ที่ให้คุณค่า กับผลการประเมินด้านความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ (Faikhamta et al., 2018) ซึ่งปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อปัญหาการขาดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ คือ การที่นักศึกษาวิชาชีพครูขาดความเชื่อในความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ (Deehan, Danaia and McKinnon, 2017; Menon and Sadler, 2016; Pandee, et al., 2017; Thomson, et al., 2017)

ในความสามารถของตนเอง (self-efficacy belief) เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อความสำเร็จ หมายถึง ความคิดของบุคคลที่มีต่อตนเอง ว่าตนเองมีความสามารถที่ทำงานหนึ่งๆ ให้สำเร็จได้หรือไม่เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิตจริง (Bandura, 1997) ประกอบ ด้วยองค์ประกอบสำคัญ 2 ประการ คือ ความสามารถของบุคคลในการกระทำ ในสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งมีอิทธิพลต่อการจูงใจและการแสดงพฤติกรรม และความมุ่งหวังหรือการประเมิน ค่าความสามารถของบุคคลอื่นเนื่องจากมาจาก พฤติกรรมที่ได้กระทำ (Bandura, 1998) จากแนวคิดดังกล่าว ความสามารถของตนเองในด้านการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ของนักศึกษาวิชาชีพครูในงานวิจัยนี้ จึงหมายถึง ความมั่นใจของนักศึกษาวิชาชีพครูต่อความสามารถของตนเองในการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ว่าตนเองสามารถจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ให้สำเร็จได้หรือไม่เมื่อต้อง เผชิญกับสถานการณ์จริงในชั้นเรียน (Deehan, Danaia and McKinnon, 2017) ประกอบด้วยองค์ประกอบ สำคัญ 2 ประการ คือ ด้านความสามารถในการ

จัดการเรียนรู้ของบุคคล (personal science teaching efficacy belief, PSTE) และด้านความคาดหวังถึงผลที่จะตามมาในการจัดการเรียนรู้ สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย (Enoch’s and Riggs, 1990) ซึ่งส่งผลต่อความมั่นใจในการจัดการชั้นเรียน พฤติกรรมการสอน รวมถึงการตัดสินใจประกอบวิชาชีพครูในอนาคต (Menon and Sadler, 2016 ; Thomson et al., 2017) ดังนั้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาของประเทศ งานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาและ เปรียบเทียบระดับความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ศึกษาความสัมพันธ์ ด้วยองค์ประกอบต่างๆ และศึกษาในการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู ซึ่งผลการวิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อหลักสูตรการผลิตบัณฑิตครู และเพื่อเตรียมความพร้อมในภาพพัฒนานักศึกษาวิชาชีพครูให้พร้อมที่จะจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านการรับรู้ความสามารถและองค์ประกอบด้านความคาดหวังในผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นของนักศึกษาวิชาชีพครู สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
3. เพื่อเปรียบเทียบระดับความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การเรียนรู้
4. เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

สมมติฐานการวิจัย

1. ก่อนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นักศึกษาวิชาชีพครู สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ชั้นปีที่ 4 มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ในระดับสูง
2. องค์ประกอบด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของบุคคล (PSTE) และองค์ประกอบด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นมีความสัมพันธ์กันทางบวก
3. นักศึกษาวิชาชีพครู สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ที่มีประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนมีระดับความสามารถ แตกต่างกับนักศึกษาวิชาชีพครูที่ไม่มีประสบการณ์การจัดการเรียนรู้

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาวิชาชีพครู สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ระดับปริญญาตรี หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2563 จากหลักสูตรผลิตครู 5 ปี มีนักศึกษาจำนวน 65 คน เป็นเพศหญิง 52 คน และชายจำนวน 13 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) มีเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยเป็นแบบสอบถามความสามารถของตนเอง มีจำนวนข้อรวม 37 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 ความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ จำนวน 30 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตร ประมาณค่า 5 ระดับ (5-point scale) คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง แบ่งออกเป็นองค์ประกอบด้าน PSTE จำนวน 17 ข้อ และองค์ประกอบด้าน STOE จำนวน 13 ข้อ โดยปรับปรุงรายการข้อคำถาม มาจากแบบวัดความเชื่อในความสามารถของตนเอง ของ Enochs and Riggs (1990) และผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรง (validity) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน มีค่า IOC อยู่ระหว่าง .67 ถึง 1.00 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) เท่ากับ .89 และ ตอนที่ 3 ความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู มีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับสิ่งที่นักศึกษาคิดว่าเป็นอุปสรรคที่ทำให้ตนเองไม่สามารถจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้

ขั้นตอนการวิจัย

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ก่อนที่นักศึกษาจะออกฝึกปฏิบัติวิชาชีพครู โดยเข้าชี้แจงและควบคุมการทำแบบสอบถามด้วยตนเอง กำหนดเวลาในการทำ 50 นาที ได้แบบสอบถามที่มีคำตอบสมบูรณ์กลับคืนมาร้อยละ 100 ของจำนวนประชากร 65 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนในแบบสอบถาม ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ ใช้วิธีการแจกแจง ความถี่ (frequency) สรุปออกมาค่าร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับความเชื่อ ในความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ แบบสืบเสาะหาความรู้ ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาคะแนนความเชื่อในความสามารถของนักศึกษารายบุคคล จากนั้นหาค่าพิสัย (range) ค่าเฉลี่ยของประชากร (population mean,) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร (sigma,) กำหนดการแปลผลออกเป็น 3 ระดับ คือ สูง ปานกลาง และต่ำ ตามเกณฑ์การจัดช่วง ระดับคะแนนเบส (Best, 1970) ตามสูตร ได้ช่วงของคะแนนแต่ละระดับ จากนั้นทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสามารถของตนเอง จำแนกตามประสบการณ์ ในการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test for independent samples) และวิเคราะห์ หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้าน PSTE และ STOE โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient) โดยใช้เกณฑ์การวัดระดับ ความสัมพันธ์ 5 ระดับ ของ Hinkle, Wiersma, and Jurs (1998)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ในการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ของ นักศึกษาวิชาชีพครู ลักษณะแบบสอบถามเป็นข้อคำถาม ปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยทำการวิเคราะห์เนื้อหาอย่างละเอียด เพื่อหาประเด็นและจัดหมวดหมู่ จากนั้นใช้วิธีการแจกแจงความถี่ (frequency) ในแต่ละหมวดหมู่ แล้วสรุปออกมาค่าร้อยละ (percentage)

ผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นนักศึกษาวิชาชีพครู สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ชั้นปีที่ 4 จำนวน 65 คน โดยนักศึกษาส่วนใหญ่ (55 คน ร้อยละ 86.67) เป็นเพศหญิง และนักศึกษาไม่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ให้กับนักเรียน (55 คน ร้อย ละ 84.00) ขณะที่นักศึกษาที่เหลือ

(10 คน ร้อยละ 13.33) มีประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน โดยนักศึกษาจำนวน 6 คน เคยช่วยงานครูผู้สอน กับนักเรียนปฐมวัย ช่วยปิดเทอม นักศึกษาจำนวน 4 คนเคยปฏิบัติการสอนนักเรียนปฐมวัย มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนในโรงเรียน

2. ระดับความสามารถแห่งตนฯ ของนักศึกษาวิชาชีพครู ที่แสดงในตาราง 1 จะเห็นว่านักศึกษาวิชาชีพครูวิทยาศาสตร์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 60.00) มีความเชื่อในความสามารถแห่งตนฯ ในระดับสูง ($\mu = 3.66$, $\sigma = .84$) รองลงมาคือระดับปานกลาง (ร้อยละ 40.00) นอกจากนี้พบว่าไม่มีนักศึกษาคณใดที่มีความสามารถในระดับต่ำ คะแนนต่ำสุดของความสามารถตนเองเท่ากับ 81 คะแนน และ สูงสุดเป็น 136 คะแนน และมีค่าคะแนนเฉลี่ย ประชากรเท่ากับ 108.81 ± 0.82 คะแนน จาก คะแนนเต็ม 150 คะแนน นอกจากนี้ เมื่อพิจารณา ค่าคะแนนเฉลี่ยประชากรรายข้อในองค์ประกอบ ด้าน PSTE พบว่า รายการข้อคำถามที่มีค่าคะแนน เฉลี่ยประชากรสูงสุด คือ หากนักศึกษาได้ไปฝึกสอน นักศึกษาจะค้นหาและพัฒนาการสอนของตนเองให้ดีขึ้นเรื่อยๆ ($\mu = 4.41$, $\sigma = .07$) ส่วนรายข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยประชากรต่ำที่สุด คือ นักศึกษาสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้นักเรียนทำปฏิบัติการทดลองการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเองได้ ($\mu = 2.93$, $\sigma = .14$) สำหรับรายข้อที่มีค่าคะแนน เฉลี่ยประชากรสูงสุดในองค์ประกอบด้าน STOE คือ การที่นักศึกษาครุมีความพยายามในการเปลี่ยนแปลง วิธีการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ มากขึ้นแม้เพียงเล็กน้อยก็อาจทำ ให้นักเรียนบาง คนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นได้ ($\mu = 4.24$, $\sigma = .08$) ส่วนรายข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยประชากร ต่ำที่สุด คือ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรายวิชาของผู้เรียน คือ การจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครู ($\mu = 2.57$, $\sigma = .11$)

ตาราง 1 ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้

ระดับความสามารถของตนเอง	จำนวนนักศึกษา	ร้อยละ	พิสัย	
			คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด
สูง (110-150 คะแนน)	35	60.00	110	136
ปานกลาง (70-109 คะแนน)	30	40.00	81	109
ต่ำ (30-69 คะแนน)	0	-	-	-
$(\mu = 108.81, \sigma = .82)$				

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความสามารถของตนเอง เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ ดังแสดงในตาราง 2 พบว่า นักศึกษาที่มีประสบการณ์และไม่มีประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ มีระดับความสามารถของตนเอง ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อจำแนกตามรายองค์ประกอบ พบว่า นักศึกษาวิชาชีพครู สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ที่มีและไม่มีประสบการณ์ การจัดการเรียนรู้ มีระดับ PSTE แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่นักศึกษาครูทั้งสองกลุ่มมีระดับ STOE ไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความสามารถของตนเองเพิ่มเติม โดย จำแนกตามเพศ และหลักสูตร พบว่า นักศึกษาวิชาชีพครู ทั้งเพศชายและ เพศหญิงมีระดับความสามารถของตนเอง ในภาพรวมและรายองค์ประกอบ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบระดับความสามารถของตนเอง จำแนกตามประสบการณ์ การจัดการเรียนรู้

ประเด็นพิจารณา	จำนวน นักศึกษา	μ	σ	t	Sig
ระดับความสามารถของตนเอง ด้านการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้					
ไม่มีประสบการณ์การจัดการเรียนรู้	55	3.6415	.35444	-1.371	.175
มีประสบการณ์การจัดการเรียนรู้	10	3.8067	.35653		
องค์ประกอบด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้					
ไม่มีประสบการณ์การจัดการเรียนรู้	55	3.5828	.05152	-2.167*	.033
มีประสบการณ์การจัดการเรียนรู้	10	3.8824	.10775		
องค์ประกอบด้านความคาดหวังถึงผลที่จะตามมาในการจัดการเรียนรู้					
ไม่มีประสบการณ์การจัดการเรียนรู้	55	3.7183	.04996	0.77	.939
มีประสบการณ์การจัดการเรียนรู้	10	3.7077	.13412		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์รายองค์ ประกอบของความเชื่อในความสามารถแห่งตนฯ ดังตาราง 3 พบว่า องค์ประกอบด้าน PSTE มี ความสัมพันธ์แบบแปรผันตามกันกับองค์ประกอบ ด้าน STOE อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยพบตัวเลขความสัมพันธ์ดังกล่าวอยู่ในระดับ ปานกลาง ($r=.50$) (Hinkle, Wiersma, and Jurs, 1998)

ตาราง 3 ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ (PSTE) และความคาดหวังถึงผลที่จะตามมาในการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู

PSTE		PSTE	STOE
	Pearson Correlation	1	.497**
	Sig. (1-tailed)	-	.000
	N	65	65

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลจากการวิเคราะห์ความเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ พบว่า มี 5 หมวดหมู่ คือ 1) ในด้านผู้เรียน ที่พบว่า นักศึกษาครู สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ส่วนใหญ่คิดว่าปัญหาเกี่ยวกับ ความสนใจและเจตคติต่อการเรียนของนักเรียนเป็นอย่างมากต่อการจัดการเรียนรู้ฯ รองลงมาคือ ความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน 2) ในด้านการจัดการเรียนรู้ เช่น การขาดแคลนสื่อวัสดุ อุปกรณ์ และความยากลำบากในการจัดหาสื่อการเรียน และระยะเวลาที่ไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้ 3) ในด้านสภาพแวดล้อม ในการจัดการเรียนรู้ โดยนักศึกษามากกว่าครึ่งเห็นว่า จำนวนผู้เรียนทำให้การจัดการเรียนรู้ฯ เกิดขึ้นได้ยากลำบาก รวมถึงการขาดการสนับสนุนจากฝ่ายบริหารในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์และการเตรียมการสอน 4) ในด้านผู้สอน เช่น ปัญหาด้านความรู้ในเนื้อหาและวิธีการสอนของครู ปัญหา

เกี่ยวกับเจตคติ ความมั่นใจและความเชื่อในความสามารถของตนเอง และ 5) ในด้านหลักสูตรการศึกษา ครู ที่นักศึกษามีความเห็นว่าการจัดการเรียนรู้ และการเตรียมความพร้อมนักศึกษาวิชาชีพครูของหลักสูตรผลิตครู อาจมีผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ของนักศึกษาด้วยเช่นเดียวกัน ดังตัวอย่างในตาราง 4

ตาราง 4 ความคิดเห็นของนักศึกษาวิชาชีพครู สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย เกี่ยวกับความการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้

ความคิดเห็นนักศึกษาวิชาชีพครู สาขาวิชาการปฐมวัย	ผลการวิเคราะห์	
	หมวดหมู่	ประเด็น
การที่นักเรียนไม่รู้สึกสนุก และไม่เชื่อว่าการเรียนด้วยวิธีสืบเสาะจะทำให้เกิดความเข้าใจได้ นักเรียนมีอคติ เด็กบางกลุ่มไม่ค่อยฟัง คอยอย่างเดียว เด็กไม่ให้ความร่วมมือและไม่เกิดการเรียนรู้	ด้าน ผู้เรียน	ความสนใจและ เจตคติของผู้เรียน
ความพร้อมที่จะรับข้อมูลและการเรียนรู้ของนักเรียนไม่เท่ากัน ความพร้อมของนักเรียน เพราะไม่ใช่ นักเรียน ทุกคนจะเรียนรู้ ได้ด้วยวิธีนี้	ด้าน ผู้เรียน	ความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน
เรื่องบางเรื่อง เนื้อหาบางอย่างก็ยากต่อการจัดความรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ เนื่องจากบางเรื่อง ครูจะต้องเป็นผู้สอนมากกว่าที่จะใช้กระบวนการเรียนรู้แบบสืบเสาะ นักเรียนไม่สามารถปฏิบัติกิจกรรมตามรูปแบบที่ครูเตรียมไว้ ได้ทัน เพราะนักเรียนแต่ละคนเกิดการเรียนรู้ไม่ทัน สุดท้ายสอนไม่ครบ ตามกระบวนการที่เตรียมไว้ และเนื่องจากการเตรียมสิ่งต่างๆ ก่อนจะสอนมาก	ด้านการจัดการเรียนรู้	ระยะเวลาในการจัดการเรียนรู้ไม่เพียงพอ
ปัญหาหลักๆ จะเป็นเรื่องของเวลา และอุปกรณ์ที่ใช้ในการ เรียนรู้ การสอนแบบสืบเสาะถ้าจะให้ให้นักเรียนได้องค์ความรู้จริงๆ ต้องใช้เวลาานาน ซึ่งเวลาที่ใช้สอนจริงๆ มันน้อยมาก ระยะเวลาเนื่องจากนักเรียนอาจขึ้นห้องเรียนช้าหลายนาที ทำให้ไม่สามารถสอนได้ตามขั้นตอนได้	ด้านการจัดการเรียนรู้	ระยะเวลาในการจัดการเรียนรู้ไม่เพียงพอ

อภิปรายผล

การศึกษาความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ และการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย จำนวน 65 คน โดยใช้แบบสอบถามสามารถอภิปราย ผลได้ดังนี้

นักศึกษาวิชาชีพครู สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ส่วนใหญ่มีความสามารถของตนเอง ในระดับสูง สะท้อนให้เห็นว่า ก่อนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา อาจมีความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้และมีความคาดหวังว่าตนเอง จะสามารถจัดการเรียนรู้ ให้นักเรียนมีผลการเรียนรู้ที่ดีได้ ซึ่งแสดงถึงความพร้อมที่จะเผชิญกับปัญหาและอุปสรรค ความเอาใจใส่และความ พยายามที่จะจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ให้สำเร็จลุล่วง การที่ผลเป็นเช่นนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาก่อนหน้าที่ระบุ

ว่า ในความสามารถของตนเองนั้น ย่อมเป็นคุณลักษณะที่มีอิทธิพลต่ออารมณ์ความรู้สึก ความอดทน ระดับความพยายาม รวมถึงการปฏิบัติการสอนในห้องเรียน (Menon and Sadler, 2016 ; Thomson et al., 2017)

การศึกษาความสัมพันธ์ในรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบด้าน PSTE มีความสัมพันธ์ทางบวกกับด้าน STOE อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อธิบายได้ว่า ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ (PSTE) ของนักศึกษาวิชาชีพครู เป็นตัวทำนายแนวโน้มความคาดหวังถึงผลที่จะตามมาในการสอน (STOE) นั้น หมายถึง นักศึกษาครู สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มองผลการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น ความรู้ความเข้าใจ ทักษะ เจตคติต่อรายวิชา และเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้ ว่าเป็นสิ่งที่แสดงความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ของตนเอง ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎี ของBandura (1997) และสอดคล้องกับผลการศึกษา ในตอนที่ 3 ที่นักศึกษาวิชาชีพครู ส่วนใหญ่คิดว่าสิ่งที่เป็นอย่างมากต่อการจัดการเรียนรู้ ของตนเองคือปัญหาเกี่ยวกับความสนใจและเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน รองลงมาคือจำนวนผู้เรียน และการขาดแคลนสื่อวัสดุอุปกรณ์และความยาก ลำบากในการจัดหาสื่อการเรียนรู สิ่งเหล่านี้ล้วนมีผลกระทบต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนซึ่งสะท้อนถึงความสามารถ ในการจัดการเรียนรู้ ของนักศึกษาทั้งสิ้น หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า นักศึกษามีความเชื่อมั่นในความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของตนเอง จึงไม่คิดว่า เป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นสัญญาณที่ดีว่านักศึกษาวิชาชีพครู สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้ และจะสามารถจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาครูได้

ผลการเปรียบเทียบความเชื่อในความสามารถของตนเอง ทั้งโดยรวมและรายองค์ประกอบ ด้าน STOE พบว่าไม่มีความแตกต่างกันเมื่อ จำแนกตามเพศ หลักสูตร และประสบการณ์การสอน ยกเว้น องค์ประกอบด้าน PSTE ที่ผลการวิจัยบ่งชี้ว่า นักศึกษาวิชาชีพครูที่มีประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ แตกต่างกันมีความเชื่อในความสามารถในการจัดการเรียนรู้แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตาม สมมติฐาน สามารถ อธิบายได้ว่า การจัดการเรียนรู้ในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต มีประสิทธิภาพในการพัฒนาความรู้ ความสามารถ จัดการเรียนรู้ แก่นักศึกษาวิชาชีพครูทั้ง เพศชายและหญิงได้เท่าเทียมและสอดคล้อง กับ มาตรฐานวิชาชีพ แต่ยังไม่สามารถบ่งชี้เฉพาะ หรือสั่งสมประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ ให้แก่นักศึกษาได้ อย่างเพียงพอหรือเหมาะสม ทำให้นักศึกษาที่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ แก่นักเรียนทั้งจากการ กระทำที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการมีความเชื่อในความสามารถในการจัดการเรียนรู้ มากกว่า นักศึกษาครู ที่ไม่มีประสบการณ์สอน โดยข้อค้นพบในส่วนนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาในตอนที่ 3 ที่ นักศึกษาวิชาชีพครูส่วนใหญ่ซึ่งไม่มีประสบการณ์ในการสอน รายงานว่าปัญหาเกี่ยวกับเจตคติ ความมั่นใจ และความเชื่อในความสามารถของตนเองต่อการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ นอกจากนี้ ข้อ ค้นพบที่ได้ในงานวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Chan (2008) อ้างถึงใน Chi (2009) ที่พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนมากจะมีความเชื่อความสามารถของตนเองในการจัดการเรียนรู่มากกว่าครูที่ ขาดประสบการณ์หรือมีประสบการณ์น้อย และสอดคล้องกับผลการศึกษาก่อนหน้าที่พบว่า ประสบการณ์ ของครูมีความสำคัญต่อความเชื่อ ในความสามารถแห่งตน พฤติกรรมการสอน และ ประสิทธิภาพในการ จัดการเรียนรู้ของครู (Deehan, Danaia and McKinnon, 2017) ซึ่ง Pinthong, Ketsing and Jaitrong (2017) ได้ให้ข้อเสนอแนะในงานวิจัยก่อนหน้าว่า การจัดประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ

กระบวนการสืบเสาะ อาจเป็นกุญแจสำคัญในการเตรียม นักศึกษาวิชาชีพครูให้สามารถสอนตามแนว ปฏิรูปได้อย่างสัมฤทธิ์ผล ดังนั้น การเปิดโอกาสให้นักศึกษาวิชาชีพครู สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ได้รับ ประสบการณ์สอนและการเรียนรู้ที่จะสอนที่หลากหลายทั้งในบริบทโรงเรียนและ บริบทการเรียนรู้ตาม อัยาศัย รวมทั้งหลักสูตรพิเศษที่เน้นการสอนภาคปฏิบัติ นอกจากจะช่วยให้ นักศึกษาวิชาชีพครู สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มีระดับความเชื่อในความสามารถของตนเองที่สูงขึ้นแล้ว ยังช่วยให้นักศึกษา ได้พัฒนาทักษะและเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ได้อีกทางหนึ่ง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย ในครั้งนี้ คือ คณะศึกษาศาสตร์ ควรมีหลักสูตรหรือกิจกรรมที่ มุ่งเน้นให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ และเกิดการเรียนรู้ที่จะสอนอย่างต่อเนื่องทั้งใน บริบทการเรียนรู้อย่างเป็นทางการและตามอัยาศัย เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาวิชาชีพครู สาขาวิชา การศึกษาปฐมวัย มีโอกาสได้พัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของตนเอง สร้างความมั่นใจในการ ปรับตัวเข้ากับ ความหลากหลายของ สังคมโรงเรียน และสร้างความพร้อมต่อการเผชิญ สถานการณ์ต่างๆ ในบริบทจริง เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการฝึกสอนที่มีประสิทธิภาพ

2. จากข้อสรุปหลักของการวิจัยที่ พบว่าประสบการณ์มีผลต่อความสามารถของตนเอง ของ นักศึกษาวิชาชีพครู สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ดังนั้น ในการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยจะทำการศึกษาและเก็บ รวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่องระหว่างและ ที่นักศึกษาออกฝึกปฏิบัติการในโรงเรียนและเมื่อฝึกสอนสำเร็จ เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบระดับความสามารถของตนเอง และในการจัดการเรียนรู้ของ นักศึกษาวิชาชีพครู สาขาการศึกษาปฐมวัย ทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการปฏิบัติการวิชาชีพครูได้

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- วรรณทิพา รอดแรงคำ. (2553). กรณีศึกษาความเข้าใจและการปฏิบัติของ ครูวิทยาศาสตร์ในการจัดการ เรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้. วิทยาสารเกษตรศาสตร์ (สาขาสังคมศาสตร์), 31 (1): 1-16.
- ดนตรี เงินศรี และณัฐภรณ์ หลาวทอง. (2009). การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุและผลของการรับรู้ ความสามารถของตนเองของครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร. OJED, 4 (1): 1231-1244.
- วันเพ็ญ ประทุมทอง และจรรยา ดาสา. (2561). ความรู้ในเนื้อหาผนวกวิธีการ สอนตามแนวทางการ จัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะของนักศึกษาวิชาชีพครูเมื่อก่อนและหลังการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ครู. วารสารวิทยาศาสตร์ มศว, 34 (1): 225-246.
- ลือชา ลดาชาติ และโชคชัย ยืนยง. (2559). สิ่งทีครูไทยควรเรียนรู้จากโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ. วารสารปาริชาติ มหาวิทยาลัยทักษิณ, 28 (2): 108-137.

- Deehan, J., Danaia, L., and McKinnon, D.H. (2017). A longitudinal investigation of the science teaching efficacy beliefs and science experiences of a cohort of preservice elementary teachers. *International Journal of Science Education*, 39 (18): 2548-2573.
- Enochs, L. G. and Riggs, I. M. (1990). Towards the development of an elementary teacher's science teaching efficacy belief instrument. *Science Education*, 74: 625-637.
- Faikhanta, C., Ketsing, K., Tanak, A., and Chamrat, S. (2018). Science teacher education in Thailand: a challenging journey. *Asia-Pacific Science Education*, 4 (3): 1-18.
- Hinkle, D. E., Wiersma, W., and Jurs, S. G. (1998). *Applied statistics for behavioral sciences* (4th ed.). Chicago, IL: Rand McNally College Publishing.
- Menon, D. and Sadler, T. D. (2016). Preservice elementary teachers' science self-efficacy beliefs and science content knowledge. *Journal of Science Teacher Education*, 27 (6): 649-673.
- Pandee, M., Jantarach, V., Chalongs, P., Chukaeo, O., and Sitthitunyagum, B., (2017). Exploring Thai EFL pre-service teachers' level of self-efficacy and its sources. *Viridian Journal, Silpakorn University: International Humanities, Social Sciences and arts*, 10 (4): 190-208.
- Pinthong, T., Ketsing, J., and Jaitrong, W. (2017, December). From student to teacher: Relation between preservice science teachers' prior experience and self-efficacy belief of inquiry-based learning. Paper presented at 2017 HU-SNU-NTNU-KU Joint-Symposium for Science Education. Sapporo, Japan.
- Thomson, M. M., Francesca, D., Carrier, S., and Lee, C. (2017). Teaching efficacy: Exploring relationships between mathematics and science self-efficacy beliefs, PCK and domain knowledge among preservice teachers from the United States. *Teacher Development*, 21 (1): 1-20.